

UNIVERZITA KARLOVA 3. lékařská fakulta

Vedení Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy podporuje reformu školního stravování předloženou pracovníci Státního zdravotního ústavu.

Návrh reformy vychází z podkladů v oblasti výzkumu výživy dětí a dospívajících, nashromážděných v posledních dvaceti letech. Věcně koresponduje s podobnými návrhy v oblasti školního stravování v mnoha evropských zemích.

Základním důvodem pozornosti upřené na výživu dětí a dospívajících je fakt, že již u nich v posledních desetiletích dochází k výraznému nárůstu výskytu obezity, prediabetu a diabetu 2. typu a také osteoporózy. U všech těchto onemocnění má nesprávná výživa zásadní podíl na jejich výskytu. Obezita, prediabetes a diabetes mellitus 2. typu jsou základní rizikové faktory nejen aterosklerózy a tedy i infarktu myokardu či mozkových cévních chorob, ale také významně zvyšují riziko nádorových onemocnění. Důraz na prevenci těchto stavů znamená nejen snahu snížit riziko těchto onemocnění a zamezit předčasným úmrtím, ale také zamezit osobním neštěstím u postižených a jejich rodin. Snížení výskytu obezity bude mít současně významný ekonomický efekt jak pro nemocné, tak pro státní rozpočet.

Školní stravování však nemůže být redukováno jen na příjem nezbytných živin, ale také možnost získání výživových návyků, a tedy i výchovu k správné volbě potravin. V této oblasti by se měla snaha ovlivnit žáky rozšířit i na jejich rodiče a další příbuzné.

Školní stravování však není jediným faktorem, který musí být předmětem intervence v prevenci dětské obezity. Nadměrný konzum sladkostí, sladkých nápojů a cukru vůbec patří mezi rizika, která rozvoj obezity významně podporují. Proto je třeba hledat cesty včetně legislativních opatření, vedoucí k významnému snížení příjmu cukru v dětské populaci. Dalším důležitým faktorem vedoucím k prevenci obezity je pohyb, nejen na školních hřištích a v tělocvičnách, ale i ve volném čase.

Aktivita vedoucí k ovlivnění výživy u dětí a dospívajících i u dospělých s cílem snížit riziko obezity, diabetu a z nich vyplývajících civilizačních onemocnění vedla k přijetí důležitých legislativních opatření v mnoha zemích, například ve Velké Británii či Maďarsku. Potřebu zásadně změnit výživu směrem od širokého používání vysoce průmyslově zpracovaných potravin formuloval i ministr zdraví současné americké vlády.

Ze všech těchto důvodů podporuje vedení Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu 3. lékařské fakulty UK kroky zahájené ve Státním zdravotním ústavu, vedoucí k změně školního stravování.

prof. MUDr. Michal Anděl, CSc. doc. MUDr. Pavel Dlouhý, Ph.D. doc. MUDr. Jan Gojda, Ph.D.